

The War before the War – the National Bank of Romania and the Economic War during Romania's Neutrality Years (1914 – 1916)

Brîndușa Costache

Nadia Manea

National Bank of Romania

Workshop 'Banks and War',
Zurich,
12 June 2014

Romania at the Beginning of WW I

2 August 1914 - the Crown Council convened in Sinaia decided the neutrality of Romania.

17 August 1916 - Romania signed two secret agreements with the Entente

28 August 1916 - Romania declared war on Austria-Hungary

1916 - 1918 - the Military Operations on the Romanian Territory

- August 1916 - Germany, Turkey and Bulgaria declare war against Romania
- December 1916 - authorities left Bucharest and the Royal family, the Parliament, the Government and the National Bank, all moved to Iassy
- Summer 1917 - the Romanian Army stopped the German offensive

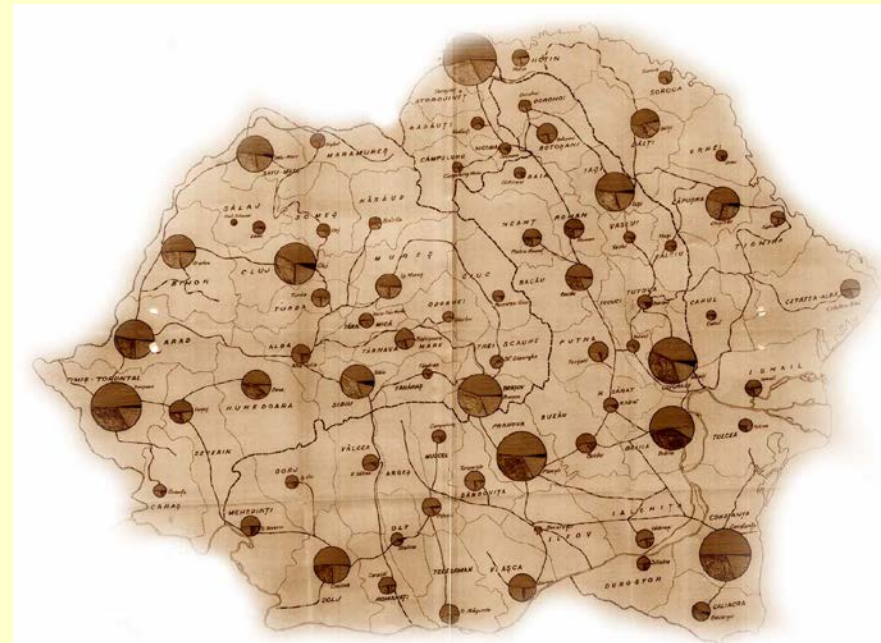
- March 1918 - Romania remained alone on the whole Eastern front
- 7 May 1918 - Peace Treaty of Bucharest

At the End of the War

- 10 November 1918 – Romania declared again war against Germany and Austro – Hungary
- 8 April 1918 – Bessarabia decided the union with Romania
- 28 November 1918 – Bucovina decided the union with Romania
- 1 December 1918 – Transylvania decided the union with Romania
- 1 December 1918 – King Ferdinand and other Romanian officials returned to Bucharest

Romania between 1919 – 1940

The National Bank of Romania during the Neutrality Years (1914 - 1916)

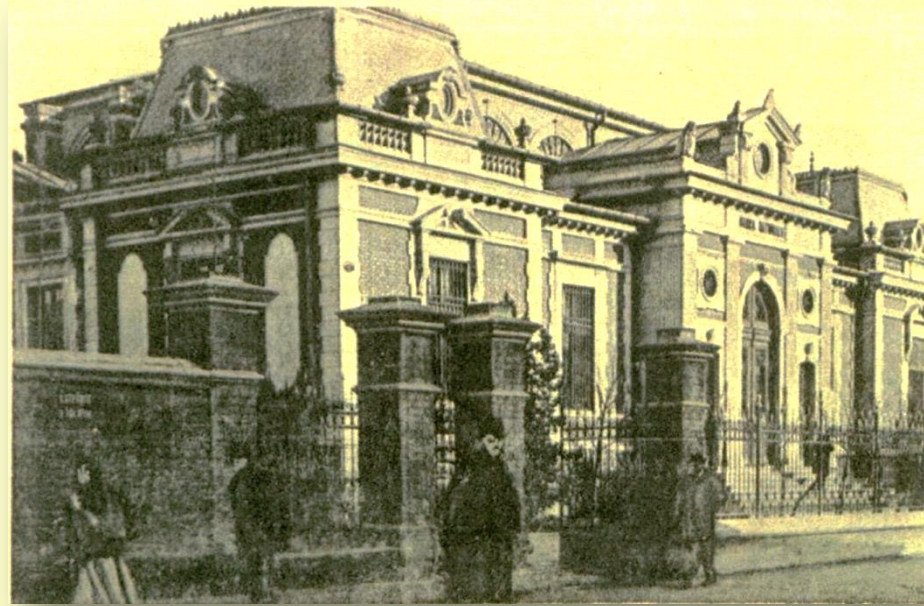
- The loans granted by NBR to the Romanian Government
- The NBR was involved in organising the 5% National Loan
- The NBR facilitated two external loans for the Romanian Government:
 1. December 1914 - ten million Italian lira loan granted by the Bank of Italy
 2. January 1915 - five million pound sterling loan granted by the Bank of England
- The issuing of the NBR small notes

At the entrance of the NB premises in Bucharest – people need 1.2 and 5 lei notes due the storing of small silver and nickel coins ('Gazeta ilustrată', 13 August 1916)

National Bank of Romania between November 1916 - November 1918

The premises of the NBR Branch in Iassy, which became the headquarters of NBR between November 1916 and November 1918

The NBR headquarters in Bucharest during the German foreclosure

The NBR Archive during WWI and in the Period thereafter

- November 1916 – the current archive was relocated to Iassy
- August 1917 – the NBR Archive deposited in Iassy was sent to Moscow and it was confiscated in January 1918
- June 1935 – a part of the NBR Archive returned from Moscow, but in a very poor state of preservation
- 1937 – 1939 – first appraisal of NBR Archive
- 1944 - entire NBR archive was moved to the south – western area of Romania and to south of Transylvania
- 1945 – the Archive returned to Bucharest
- 1950 – 1958 – second appraisal
- Since 1997 – an extensive process of modernisation

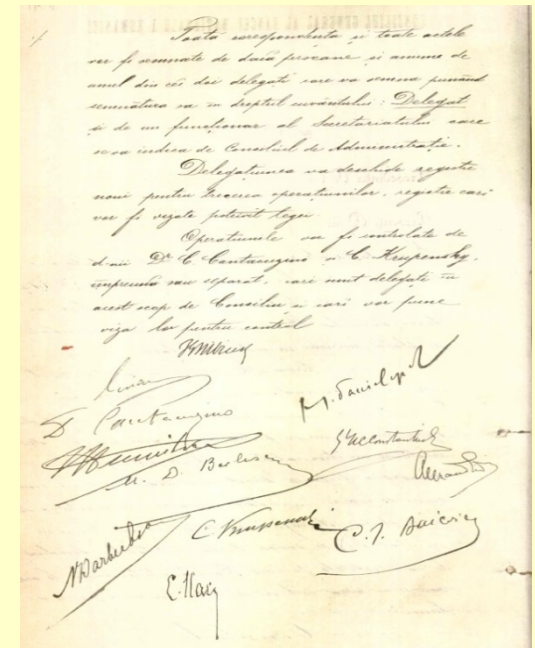
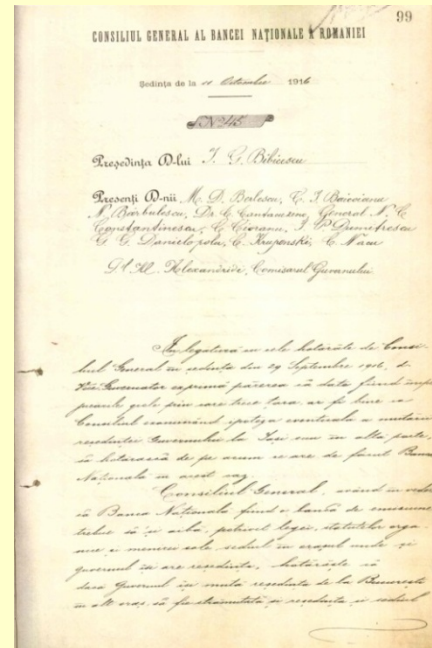
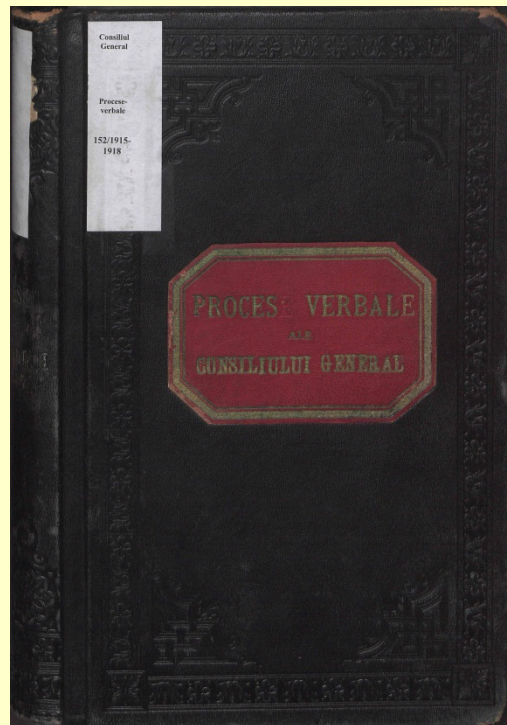

The NBR Archive today

The Boards of NB Romania Fonds

21 files comprise original documents :

- the minutes of the NBR Boards between 1914 and 1916 (Bucharest),
between 1916 and 1918 (Iassy)

The register of the minutes of the NBR General Board (file no 152/1915) and the Minutes of the General Board meeting on 11/24 October 1916, deciding to move the headquarters of the bank to Iassy

The Boards of NB Romania fonds

- One file comprises the minutes of the meetings delegation which remained in Bucharest between 1916 - 1918

Consiliul General
Sedinta din 9 Martie 1917
26 Februarie
Proces Verbal No 15

În ziua de 9 Martie 1917 subsemnatii Delegați la Banca Națională, în urma convocării D^l Director ne au întâlnit în Consiliul General dintr-un loc în casa D^l Gergor Doleser Contabil.

D^l Director delegat Bărbulescu ne a adus la cunoștință că D^l Dămeșca 19 Februarie a o la ora 11 a.m. a fost înconștientat de autoritatea militară cu Banca Națională este pusă sub sequestru administrativ, în acest scop s'au prezentat la el. Consiliul General un domn Capitul și un locotenent pentru a-i înmăna ordinul de a părăsi Banca.

În urma explicațiilor noastre, această operațiune s'a anulat pentru luni 20 Februarie 1917 ora 9 a.m. până s'au îndeplinit la Banca pămân sub poartă militară.

Ordinul în traducerea sa în română are următoarea conținut:

Administrativ militară
în România
L. F. Nr. 3 / 1917

Domnul D^l Generalul militar General de Infanterie Tullff von Tschopai Weidenbach din 22 Februarie 1917 Banca Națională a României este pusă sub sequestru în conformitate cu § 1 c. a ordonanței prezente la Adminis. tratat puse sub sequestru din 19 Februarie 1917 de la (Consiliul) de ordonanțe, a Comandii de primă a Armatei von Hoesdonck. Cu Comisari, Administratori sequestri s'au numit D^l

Ajutor Reprezentant Banning și Locot. de Loc. Wengraf.
Administratorii sequestri trebuie să se pună în posesia Băncii, ei s'au îndeplinit de autoritate a executat toate actiunile pe care Banca este îndreptățită a le face, a dispune de toată averea Băncii.

În timpul duratei Administrativelor sequestri se suspendă atribuțiile membrilor Consiliului de Administrație; a condusilor teritor și a tuturor celorlalte organe și persoane ale Băncii la care, acțiunea nu s'au îndeplinit.

Membrii Consiliului de Administrație, directorii și funcționarii Băncii s'au datori a da orice informații Administrative sequestrelor, a presta toate rapoartele, scrisele, cheile și orice fel de valori ale Băncii; funcționarii ai a executat lucrările lor după îndreptările D^l sequestri.

Directorii, conducătorii și funcționarii Băncii s'au datori a da informații Administrative sequestri despre operațiunile și afacerile Băncii, chiar când nu mai s'au în serviciul ei.

Contraveniențele se pedesc cu sechestrul conform ordonanței.

Din partea Administrației militare în România
Kantsch

În ziua de 22 Februarie, conform înțelegerii din ajun, D^l Director Bărbulescu prezentându-se la Banca a găsit intrările puse sub poartă iar la intrare aflată publicatiunea: « Banca Națională este închisă până la noi dispozițiuni ».

Apoi în prezenta referor de la diversele servicii a predat în primă D^l sequestri Administratori, cheile de la toate birourile și case de fier ale Băncii, după care D^l sequestri în prezenta D^l Director delegat și a D^l Casier și Controlor s'au procedat la luarea în primă a valorilor aflate atât în Casa de ze cât

de în Coșmar, conform cu situațiunea zilei din 9 Martie 1917, urmând ca operațiunea prezată să se desfășoare în zilele următoare.

D^l Director a mai adus la cunoștință Consiliului că de cele mai multe ori s'au încheiat aici un proces verbal, declarându-i se de D^l sequestri să se va întocmi un proces verbal în vederea general de toate operațiunile.

S'a mai adus la cunoștință Consiliului că apartamentul de la etajul superior din localul Băncii, care era ocupat înainte de Direcțiune a fost rechiziționat și că în camerele ocupate de Direcțiune și de Serviciul Biletelor s'au instalat Serviciul, Alina Salomon. După această operațiune carăse nu s'a desulat nici un proces verbal încheiat D^l nu a fost pus în contact cu nici o persoană, ocupațiunea făcându-se prin D^l S. Seboldt, care a fost însărcinat de D^l Director Bărbulescu să deosească un inventar de tot mobilierul aflat în camerele ocupate și să obțină un proces verbal de rechiziționare.

De asemenea mai aduce la cunoștință Consiliului că între se și 26 febr. s'a mai rechiziționat Coșmarul de la sala cu masă și a fabricării biletelor și biroul de lângă acul Coșmar, cum și mai multe mese, birouri din Serviciul Secretariatului, pentru care s'au luat cuvenite chitanțe.

S'a pus în cunoștință Consiliului de operațiunile efectuate de Banca până în ziua de 9 Martie a o.

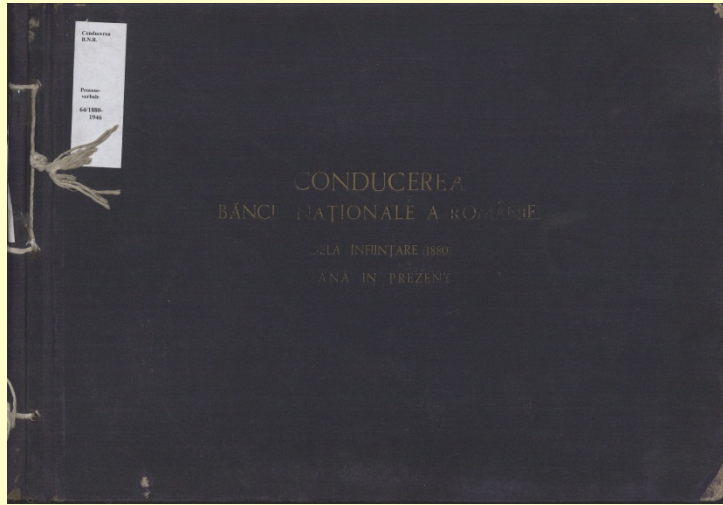
Dișt care s'au încheiat prezentul proces verbal

Marsch
C. H. H. H. H.
C. H. H. H. H.

The minutes of the 9 March 1917 meeting of the NBR delegation which remained in Bucharest. The members of the delegation discussed about the Decree passed by the German authorities deciding on the foreclosure of the NBR headquarters (The Boards of NBR fonds, file no 156/1916)

The Boards of NB Romania Fonds

- 6 files originated after 1918, but refer to events in the period 1914 - 1918

	SECRETAR				DIRECTORI ALEȘI				DIRECTORI NUNTI				
1918	Anton Caru	Ștefan Ștefănescu	I. J. Bălanescu	Ștefan Ștefănescu	Victor Socărescu	Ștefan Ștefănescu	Ștefan Ștefănescu	Ștefan Ștefănescu	Ștefan Ștefănescu	Ștefan Ștefănescu	Ștefan Ștefănescu	Ștefan Ștefănescu	Ștefan Ștefănescu
1919	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	
1920	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	
1921	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	
1922	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	
1923	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	
1924	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	
1925	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	
1926	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	
1927	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	
1928	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	
1929	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	

CONVENȚIUNE

Între subsemnații :

EMIL COSTINESCU, Ministru de Finanțe, de o parte și un sindicat compus din :

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI
THE BANK OF ROMANIA LTD
BANCA MARMOROSCH BLANK & CO
BANCA ROMÂNESCA
BANCA AZEYTOALA
BANCA GENERALĂ ROMÂNĂ
BANCA DE CREDIT ROMÂN
BANCA COMERCIALĂ ROMÂNĂ
BANCA DE SCURT DIN BUCUREȘTI
BANCA ILFOV
L. BERKOVITZ

de altă parte, a intervenit următoarea convențiune :

Art. 1.-

În virtutea legii din 6 Apr. 1916 publicată în Monit. Ofic. l. Guvernul Român emite un "Emprumut național" în titluri de rentă amortibile din 1916, ale cărui capital și interese sunt plătibile în le-

Art. 2.-

Acest împrumut are de scop îndeplinirea nevoilor Statului, în caz de împrejurări excepționale prin care trece țara.

Art. 3.-

Noul împrumut va fi emis în titluri la purtător de : 100, 1.000, 5.000, 10.000 și 20.000 lei.

Numerul titlurilor de fiecare cuprindă va fi hotărât de Ministerul de Finanțe, având în vedere rezultatul subscripțiunii.

Art. 4.-

Împrumutul va fi scutit de orice impozit prezent și viitor. Titlurile vor fi primite pentru valoarea nominală ca garanție la toate casele statului. Cupoanele scuzate vor fi primite în același caz drept numerar. Ele vor putea fi puse în gaș (lombard) la Banca Națională a României și la Casa de Depuneri.

Titlurile acestui împrumut vor purta o dobândă de 5% pe an la capitalul nominal.

În acest scop titlurile sunt însoțite de 80 cupoane de dobândă trimestriale, necesare până la completa stingere a împrumutului.

Amortizarea acestui împrumut se va face pe val. nom. în curs de 40 ani, conform tabelii anexate în textul titlurilor, prin trageri la sorți semestriale, care vor avea loc la 1 August și 1 Februarie ale fiecărui an, cu începere de la 1 Februarie 1917, atât fixată pentru prima tragere.

Guvernul se obligă a nu spori tragerile și a nu denunța acest împrumut în termen de 7 ani scotânduși dela 1 Apr. 1916.

Titlurile egite la sorți vor fi plătite cu începere de la 1 Aprilie și 1 Octombrie, ce urmează fiecărei trageri, în schimbul titlurilor

Convention between the Minister of Finance and NBR, on behalf of the banking syndicate, concerning the issuing of the 5% National Loan, 1916 (Boards of NBR Fonds, file no 5/1888)

Members of NBR Board 1914-1918 (Boards of NBR Fonds, file no 64/1880)

Secretariat Fonds

About 50 files comprise original documents and copies

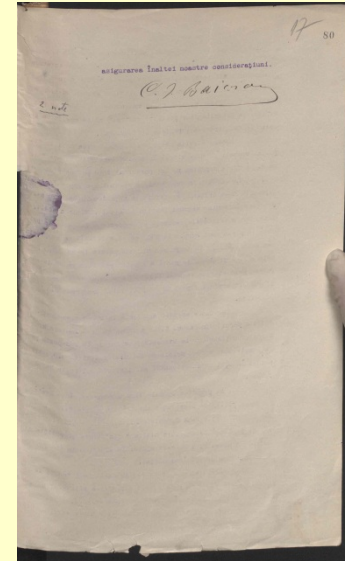
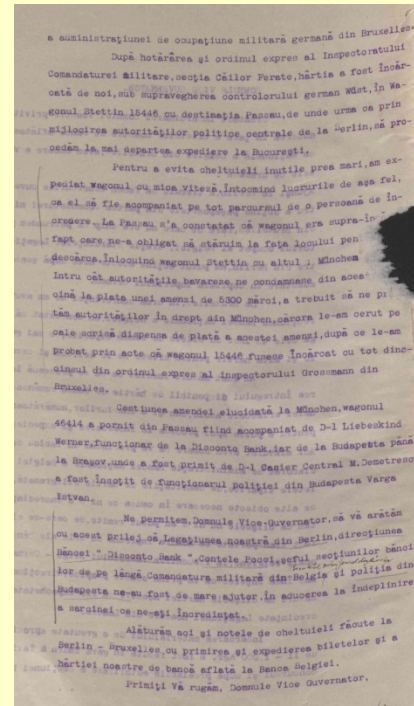
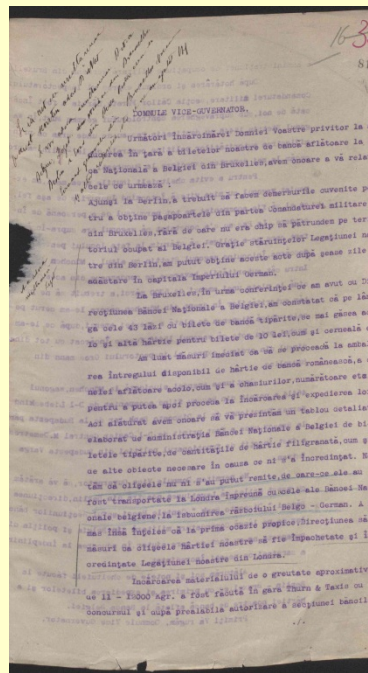
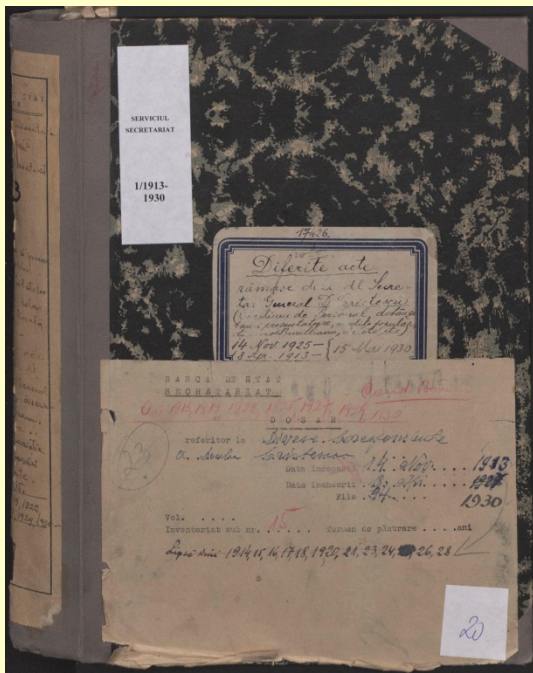
- Correspondence
- Circulars
- Statements
- Reports
- Memos
- Meeting protocols

The Secretariat fonds files on shelves in the NBR Archive storage

Secretariat Fonds - issues regarding the NBR History during WWI

- Changes brought about by WWI to the operations of the bank
- The printing of NBR banknotes in Belgium

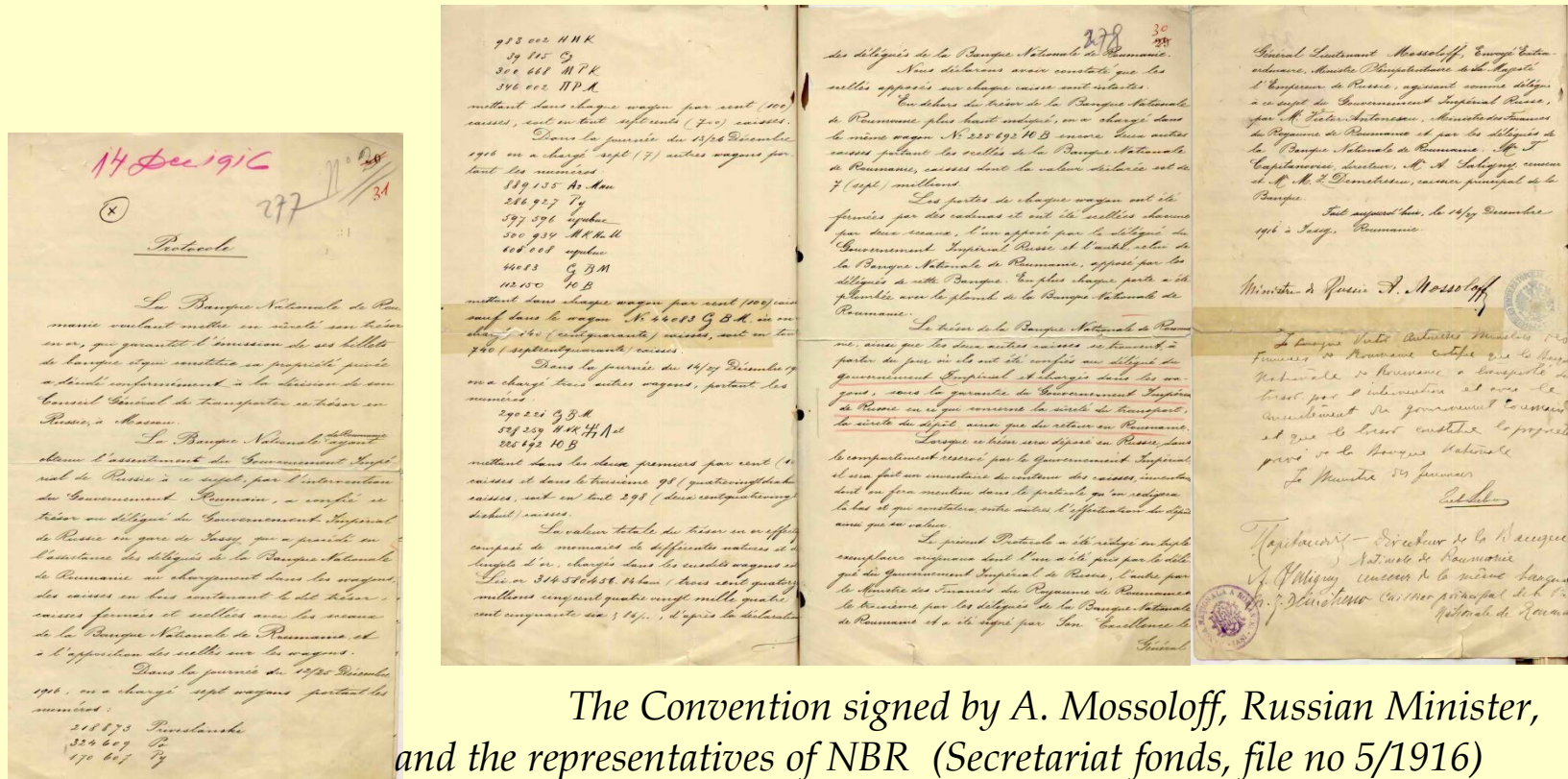

File no 1/1913 – 1930, Secretariat Fonds and The Report written by C.I. Băicoianu about the bringing of NBR banknotes from Brussels to Bucharest

C.I. Băicoianu , member of the NBR Board, entrusted with bringing to Romania the banknotes printed in Belgium

Secretariat Fonds - issues regarding the NBR History during WWI

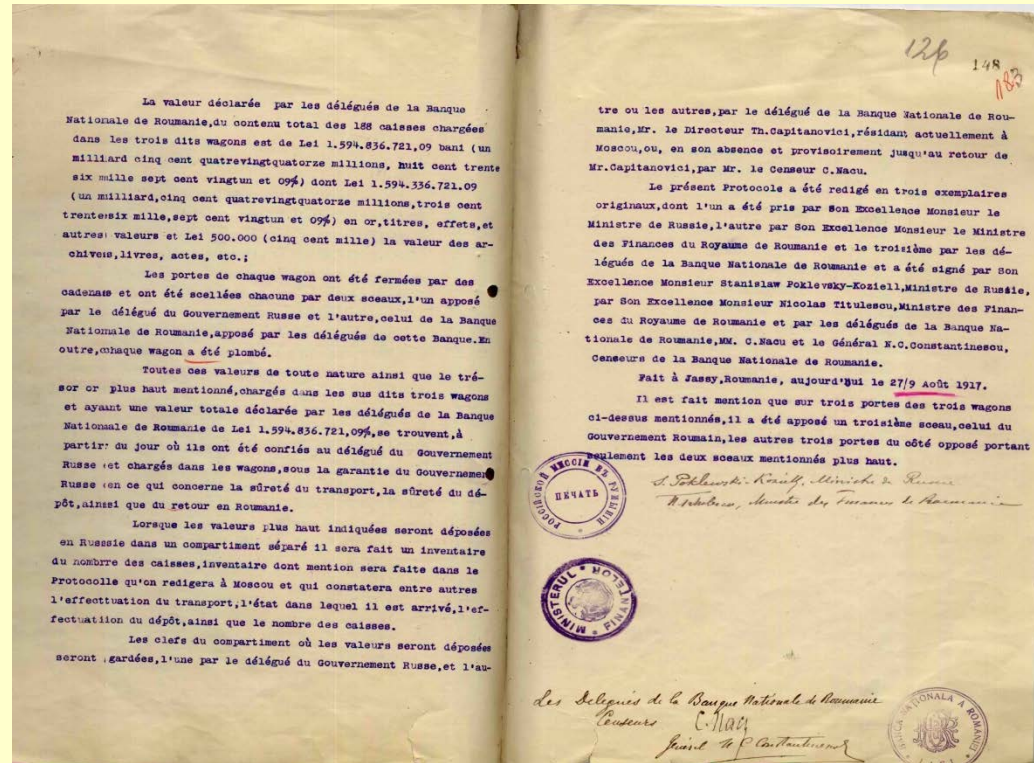
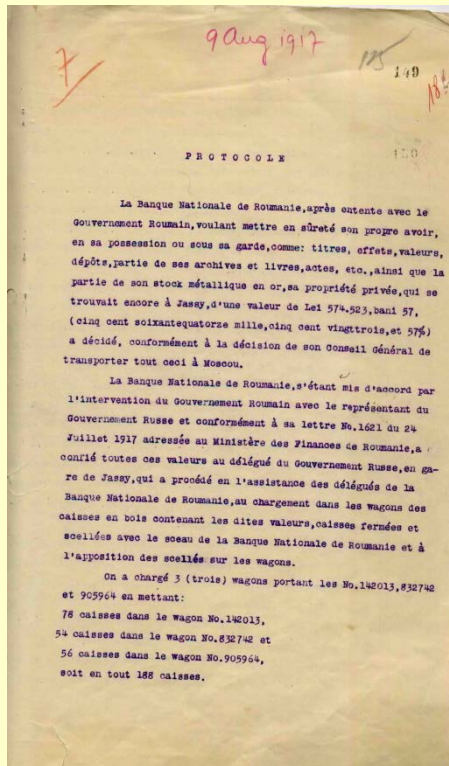
- The consequences for the NBR of Romania's involvement in the war
- The relocation of the NBR treasure in Iassy and then in Moscow
 - 1st stage - 16 December 1916 - the metal reserve amounting to 314,580,456.84 lei was transported to the State Bank of Moscow

The Convention signed by A. Mossoloff, Russian Minister, and the representatives of NBR (Secretariat fonds, file no 5/1916)

Secretariat Fonds - issues regarding the NBR History during WWI

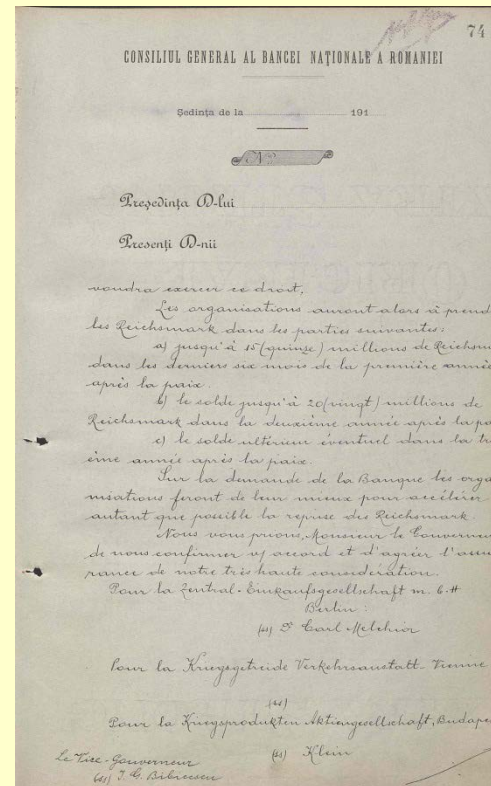
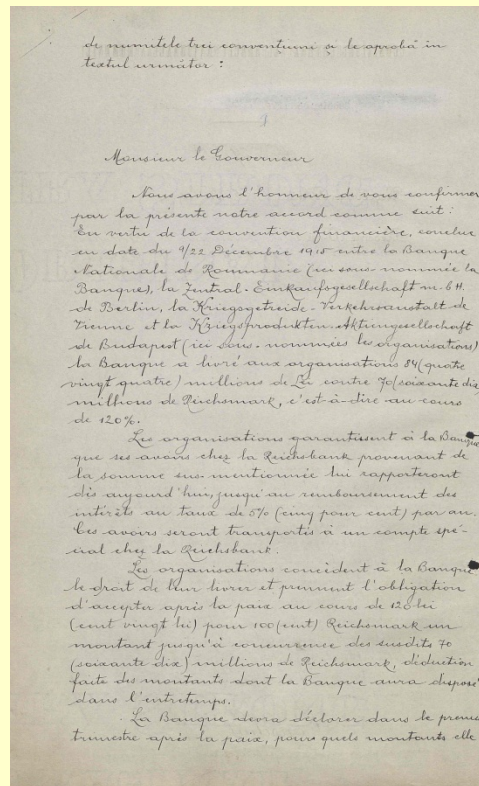
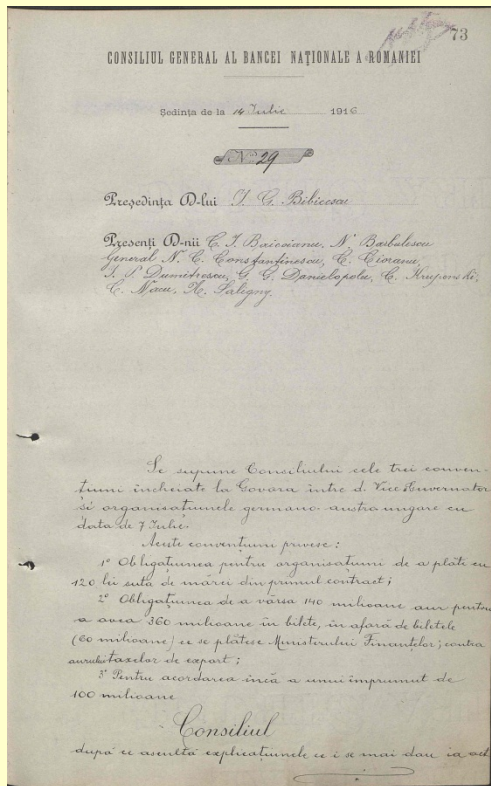
- 2nd stage - August 1917 - the metal reserve deposited in Iassy (574,523.57 lei gold) was moved to Moscow

The convention signed by S. Poklewski Koniатов, the Russian ambassador in Romania, N. Titulescu, the Romanian Finance Minister, and C. Nacu, the representative of NBR (Secretariat fonds, file no 5/1916)

The war before the war - the Economic War for the Purchase of Romanian Cereals

- December 1915 - the agreement with the German, Austrian and Hungarian Consortium for the selling of 50,000 train wagons of cereals
- February 1916 - the agreement with the English Government - 80,000 train wagons of cereals
- March 1916 - a new agreement with the German, Austrian and Hungarian Consortium - 100,000 train wagons of cereals

The minute of the 14 July 1916 of the NBR Board about the conventions signed by NBR with the German and Austrian and Hungarian Consortium (Boards of NBR Fonds, file no 152/1915-1918)

The war before the war - the Economic War for the Purchase of Romanian Cereals

The result of cereals trading: the NBR metal reserve went up:

February 1914 - 151,744,438 lei gold

December 1916 - 493,744,438 lei gold

Gold (in lei)		
493,736,880		
Russia	Reichsbank	Bank of England
315,154,980	80,469,650	98,105,800

Thank you very much for your attention!